

Utkast til forskrift om rammeplan for bachelor barnehagelærerutdanning

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet xx.xx 2012 med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 § 3-2 annet ledd.

§ 1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir barnehagelærerutdanning, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler §§ 1-2 og 3-1.

Forskriften gjelder for 3-årig barnehagelærerutdanning på bachelornivå. Forskriften definerer de nasjonale rammene for barnehagelærerutdanningen.

Forskriftens formål er å sikre at lærerutdanningsinstitusjonene tilbyr integrert, profesjonsrettet og forskningsbasert barnehagelærerutdanning med høy faglig kvalitet. Utdanningen skal forholde seg til barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Forskriften skal sikre at utdanningen gir solid faglig, didaktisk og sosial kompetanse samt evne til yrkesetisk refleksjon i pedagogisk arbeid med barn i barnehagen.

Forskriften skal sørge for at utdanningen gir kvalifikasjoner for å ivareta barnas behov for omsorg, lek, læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Utdanningen skal gi kompetanse til å ivareta mangfoldet i barnehagen, herunder økt andel barn under tre år, barn med særskilte behov og minoritetsspråklige barn. Videre skal utdanningen vektlegge betydningen av samarbeid, forståelse og dialog med barnas hjem.

Forskriften skal sikre at utdanningen bygger på forskningsbasert kunnskap som et grunnlag for profesjonsutøvelse og kontinuerlig profesjonell utvikling, og at utdanningen bidrar til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse. Den skal sikre et forpliktende samspill mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt. Forskriften skal sørge for at utdanningen setter barnehagelærerprofesjonen og barnehagen inn i en samfunnsmessig sammenheng. Den skal sikre at utdanningen gir både historisk, aktuelt og framtidsrettet perspektiv på yrket og barnehagens rolle som en del av utdanningsløpet.

Forskriften skal sikre at utdanningen fremmer forståelse av menneskeverd og demokrati, særlig gjennom barns medvirkning og i tråd med verdigrunnlaget i barnehagens formålbestemmelse i barnehageloven § 1.

Forskriften skal sørge for at utdanningen gir kunnskap om samiske forhold og samiske barns gjeldende rettigheter i tråd med barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

§ 2. Læringsutbytte

Barnehagelærerutdanningen skal kvalifisere kandidaten til å utøve et krevende yrke i et samfunn som preges av mangfold og endring. Læringsutbyttet er formulert med utgangspunkt i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning, bachelorgradsnivå.

Etter fullført barnehagelærerutdanning skal kandidaten ha følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, som grunnlag for pedagogisk arbeid i barnehagen og videre kompetanseutvikling og utdanning på mastergradsnivå.

Kunnskaper

Kandidaten:

- Har kunnskap om den norske barnehagens egenart, historie, samfunnsmandat, lovgrunnlag og styringsdokumenter.
- Har bred kunnskap i barnehagens fagområder, om tilrettelegging av pedagogisk arbeid og barns læringsprosesser, og om danning gjennom omsorg, lek og læring.
- Har bred kunnskap om moderne barndom, barnekultur, barns ulike oppvekstvilkår, bakgrunn og utvikling i et samfunn preget av språklig, religiøs, livssynsmessig og kulturelt mangfold.
- Har bred kunnskap om barns språkutvikling, flerspråklighet og gryende lese-, skrive- og regneferdigheter.
- Har bred kunnskap om barns rettigheter og om hva som kjennetegner et inkluderende, likestilt, helsefremmende og lærende barnehagemiljø.
- Kjenner til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for barnehagelærerprofesjonen og kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet.

Ferdigheter

Kandidaten:

- Kan bruke sin faglighet og relevante resultater fra FoU til å lede og motivere barns lek, undring, læring, og utvikling og begrunne sine valg.
- Kan vurdere, stimulere og støtte ulike barns språklige, sosiale, emosjonelle, fysiske og matematiske utvikling.
- Kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek og læring.
- Kan ta hensyn til barns ulike evner, bakgrunn og forutsetninger og fremme kreative prosesser og kultur- og naturopplevelser, med fokus på barns skapende aktivitet, helhetlige læring og opplevelse av mestring.

- Kan anvende relevante faglige verktøy og uttrykksformer i egne læringsprosesser, i pedagogisk arbeid, i samhandling med foresatte, og i forhold til relevante eksterne instanser.
- Kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn og på bakgrunn av faglige vurderinger iverksette tiltak.
- Kan lede og veilede medarbeidere, reflektere kritisk over egen praksis og justere denne under veiledning.
- Kan finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling.

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og maktperspektiver.
- Kan, i tråd med etiske krav og retningslinjer, og med utgangspunkt i forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, planlegge, lede, gjennomføre, dokumentere, og reflektere over pedagogisk arbeid knyttet til barnehagens innhold og oppgaver.
- Kan formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig og mestrer norsk på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.
- Kan trekke globale og flerkulturelle perspektiver inn i barnehagens arbeid.
- Har endrings- og utviklingskompetanse, kan lede pedagogisk utviklingsarbeid og bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser for fremtidens barnehage.
- Kan delta i faglige diskusjoner innenfor fagområdet og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre.

§ 3. Struktur og innhold

Utdanningen skal organiseres på en måte som sikrer progresjon i en helhetlig profesjonsutdanning.

Barnehagelærerutdanningens innhold er strukturert i seks kunnskapsområder, samt fordypning og bacheloroppgave. De to første studieårene skal ha en enhetlig oppbygging som muliggjør mobilitet etter andre studieår. Alle kunnskapsområdene skal være profesjonsrettede og integrere faglig og didaktisk kunnskap fra pedagogikk og fra lærerutdanningsfag tilpasset barnehagens fagområder. Pedagogikk skal inngå i alle kunnskapsområdene. Kunnskapsområdene og fordypninger skal være forskningsbaserte og forankret i et forskningsaktivt fagmiljø. Kunnskapsområdene skal organiseres og vurderes som integrerte enheter.

Barnehagelærerutdanningen skal bygge på teori, forskning og kunnskapsbaser som en finner i minimum følgende lærerutdanningsfag: pedagogikk, norsk, samfunnsfag, matematikk, drama, forming, musikk, naturfag, fysisk fostring og religion, livssyn og etikk.

Utdanningen skal ha følgende oppbygging:

Studieår		Antall studiepoeng
1. og 2. studieår	Kunnskapsområde: Barns utvikling, lek og læring	20 studiepoeng
	Kunnskapsområde: Samfunn, religion og etikk	20 studiepoeng
	Kunnskapsområde: Språk, tekst og matematikk	20 studiepoeng
	Kunnskapsområde: Kunst, kultur og kreativitet	20 studiepoeng
	Kunnskapsområde: Natur, helse og bevegelse	20 studiepoeng
	Institusjonene forsterker ett eller to kunnskapsområder i de to første studieår med til sammen 20 studiepoeng	
3. studieår	Kunnskapsområde: Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid	15 studiepoeng
	Fordypning	30 studiepoeng
	Obligatorisk bacheloroppgave	15 studiepoeng

Det skal være veiledet, variert og vurdert praksis integrert i alle kunnskapsområder og fordypning. Praksisopplæringen skal omfatte minst 100 dager, hvorav minimum 95 dager skal være i barnehage. Minimum 80 dager skal være i løpet av de to første studieårene, og minimum 20 dager i løpet av det siste studieåret. Videre skal minimum 5 dager være praksis med fokus på overgangen barnehage-skole. Det skal være progresjon i praksisopplæringen.

Fordypning skal bygge på kunnskapsområdene og bidra til faglig progresjon og økt kompetanse med relevans for arbeidet i barnehagen.

Utdanningsinstitusjonene skal legge til rette for et internasjonalt semester i tredje studieår og for internasjonale perspektiver i barnehagelærerutdanningen.

Bacheloroppgaven skal være profesjonsrettet med tematisk forankring i kunnskapsområdene eller i fordypningen. Arbeidet med oppgaven og innføring i vitenskapsteori og metode skal til sammen utgjøre 15 studiepoeng.

§ 4. Nasjonale retningslinjer, kvalitetsindikatorer og programplan

Institusjonene skal forholde seg til nasjonale retningslinjer og kvalitetsindikatorer for barnehagelærerutdanningen. Med utgangspunkt i forskriften og nasjonale retningslinjer skal den enkelte institusjon utarbeide programplaner for barnehagelærerutdanningen med bestemmelser om faglig innhold, praksisopplæring, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger. Programplanene skal vedtas i institusjonens styre.

§ 5. Fritaksbestemmelser

Eksamen eller prøve som ikke er avlagt som en del av en barnehagelærerutdanning, kan gi grunnlag for fritak, jf. § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler. Utdanning som kan gi grunnlag for fritak, bør omfatte pedagogikk og praksisopplæring, og må være fag/studier som har relevans for arbeidet som barnehagelærer, jf. § 1.

Det kan gis fritak fra prøve i en av målformene for studenter som ikke har vurdering i begge norske målformer i norsk fra videregående opplæring. Tilsvarende fritaksregler gjelder for utenlandske studenter som ikke har videregående opplæring fra Norge.

Fritak skal føres på vitnemålet.

§ 6. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft 01.juli 2012. Forskriften gjelder for studenter som tas opp fra og med opptak til studieåret 2013/14.

Studenter som følger tidligere rammeplaner har rett til å avlegge eksamen etter disse inntil 31.desember 2017. Fra dette tidspunkt oppheves forskrift 13. desember 2005 nr 1448 til rammeplan for førskolelærerutdanning.